

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Rendezik a tejkérdést

Forrás:

Pesti Napló

Bp.

1916. XI. 21.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

1916

Szem

Rendezik a tejkérdést

A tejkereskedők az élelmezési főnöknél

Nemrégiben megirtuk az uzsonnakávét eltöltő rendelkezéssel kapcsolatban, hogy a tej maximálása körül különböző zavarok merültek fel, amelyek a főváros tejellátására igen kellemetlen hatásai vannak. Megirtuk ekkor, hogy a baj főforrása az, hogy a tej ára nincsen az egész országra való érvényességgel egységesen maximálva, hanem Budapesten a főváros, a vidéken pedig az egyes törvényhatóságok állapítják meg a tej árát, saját hatáskörükben, területükre való érvényességgel. Mint-hogy a teje nézve nem vonatkozik a többi élelmicikre elegendő kiviteli tilalom, megtörténik, hogy az egyik törvényhatóság területéről oda szállítják a tejet, ahol annak ára magasabbra van maximálva. Ezért nem hoznak fel Budapestre annyi tejet, mint azelőtt, ezért viszik azt Budapest közvetlen környékéről néhány nagyobb vidéki városba, ahol azt a fővárosinál sokkal nagyobb áron értékesíthetik.

(A tejkereskedők Kürthy-nél)

A tejkérdés rendezése ügyében a budapesti tejkereskedők ipartársulatának vezetősége Robicsék Ödön elnök vezetésével felkeresték báró Kürthy Lajost, az Országos Közélelmezési Hivatal elnökét és kérték a tejnek és a tejtermékek árának országos rendezését. A tejkereskedők a tej maximálásának országos rendezését kérték, még pedig paritá-

sos alapon, azaz úgy, hogy a tej vidékről Budapestre szállítva itt ugyanannyiba kerüljön mint amennyiért vidéken a közvetlen forgalomban adják. Kérik a tejkereskedők a vaj árának maximálását is, minthogy eddig Budapesten csak a Haditermény és a főváros által forgalomba hozott vaj ára van hatóságilag megállapítva. Javasolják továbbá a tejkereskedők, hogy a közlelmezési hivatal tiltsa meg a sajt készítését, mert a sajt ára aránytalanul magasabb annál az áránál, amennyibe a készítésére felhasznált tej kerül. Ezért azután mostanában sokkal több sajtot készítenek, mint eddig és ezáltal nagymennyiségű tejet vonnak ki a forgalomból.

(Tejgyegyeket akarnak a kereskedők)

A tejkereskedők megtették észrevételeiket az uzsonnakávét eltöltő rendeletre is. Számításuk szerint a rendelet Budapesten alig ezer liternyi megtagarítást jelent — mint azt mi ismételtelen megirtuk — azért, mert a kávéházakban megtagarított tejet a kávémérések szolgáltatóik ki megnövekedett forgalmukban. Kérik a tejkereskedők a közlelmezési hivatal elnökét arra, hogy a kávémérésekben is tiltsa el az uzsonnakávét kiszolgáltatását, célszerűbbnek tartják azonban ennél a kávéházak és kávémérések napi tejfogyasztásának kontingentálását. A tejkereskedők azt ajánlották báró Kürthy-nek, hogy rendelje el a tejgyegyeket, amelyeket a fővárosi tejhivatala adna ki megállapított kulcs arányában. A tejgyegyek behozatalától a kereskedők a fogyasztás huszonöt-harminc százalékos csökkenését várják. A kereskedők báró Kürthy előtt hosszasan előadták, hogy különösen a küszöbön álló téli hónapokban válhat fenyegetővé a tejihiány, minthogy ekkor más években is jelenté-

kenyen csökken a fővárosi tejbehozatal.

Báró Kürthy a tejkereskedők kívánságait meghallgatta és megfelelt minden kérésükre. Felszólította a tejkereskedőket arra, hogy kívánságaikat foglalják memorandumba és azt nyújtsák be egyidejűleg a fővároshoz és a közlelmezési hivatalhoz, ő ugyanis már előzőleg is arra kérte a fővá-

rost, hogy készítsen előterjesztést Budapest tejjelátásának kérdéséről és ebben jelölje meg azokat a módokat, amelyeket legcélszerűbbnek tart arra, hogy véglegesen rendezzék az ügyet. Báró Kürthy hangsúlyozta a tejkereskedők előtt, hogy meg akarja várni a főváros előterjesztését, hogy ekkor a fővárossal mindenben egyetértőleg járjon el, minthogy neki minden intézkedésében a vidékre is tekintettel kell lennie. Ugyanis az utóbbi időben többször hangzott el panasz a termelők köréből is, mert ők keveslik a Budapestre megállapított ötven filléres nagybani árakat. A tejtermelők ugyanis másként kalkulálják a tej árát, mint a kereskedők és üzemi költségeikbe beleszámítják a gazdaságukat ért értéksökkenést.

(Báró Kürthy a tej árának maximálásáról)

Alkalmunk volt báró Kürthy Lajossal, a közlelmezési hivatal elnökével a tej árának maximálásáról beszélni. A közlelmezési főnök a következőket mondta:

— A tej árának maximálását valóban országos érvényességgel kell rendezni, mert a mostani állapot semmiképpen sem kielégítő. Megtörténik ugyanis, hogy a kereskedő, aki a vidéken a termelőtől szerzi be a tejet, nem hozza be Budapestre, hanem máshol értékesíti, vagy a

vidéken, vagy pedig feldolgozza.

A fővárossal együttműködve szándékozom rendezni a tej árának maximálását s erre vonatkozólag már fel is szólitottam a fővárost, hogy tétessen előterjesztést. Minden remény megvan arra, hogy a lehető legrövidebb időn ezen a téren is végleges rendet teremtünk, annal is inkább, mert az uzsonnakávé eltiltása november 19-ikétől kezdve majdnem az egész országban megtörtént. Szilárd meggyőződésünk, hogy a legrövidebb időn belül a tejkérdést mindenki megelégedésére rendezzük.

Az uzsonnakávé eltiltó rendelet után néhány napra az a hír terjedt el, hogy a tejigazolványi rendszert december 1-től kezdve kiterjesztik olyképpen, hogy tejet a gyermekek hatéves korukig kaphassanak. Illetékes helyről nyert értesülés szerint erről egyáltalában szó sincsen, a tejigazolvány mostani rendszerén semmi változás sem fog történni, bár lehet, hogy később megtörténik ez a kiterjesztés.

(Uzsonnakávé-tilalom a vidéken)

Minden jel arra mutat, hogy az uzsonnakávé eltiltó rendelet jótékony hatása a tejkereskedelemre hamarosan mutatkozni fog, mint említettük azért, mert a vidéki törvényhatóságok legtöbbször saját hatáskörében szintén elrendelte az uzsonnakávé kiszolgáltatásának tilalmát, remélvén, hogy ezzel sokat lendítenek nemcsak saját törvényhatóságuk, hanem a főváros tejellátásának ügyén is. A vidéken a tilalom különbözik a budapestitől. Komáromban például déli tizenkét órától este nyolc óráig tart, míg Székesfehérváron, tekintettel arra, hogy a kávé a néposztály bizonyos rétegének igen fontos táplálkozási cikke, csak este hat óráig. Szabadkán tilos kávé kiszolgáltatni délután egy órától este nyolc óráig, azzal a megszorítással azonban, hogy azok az üzletek, amelyekben a munkás- és a szegényebb néposztály a fogyasztó közönség s amelyeket név szerint megjelöltek, akadálytalanul tart a kávé kiszolgáltatása. Szabadkán a kávéházakban és a kávémérésekben megtakarított tejet a kórházaknak adják át.

A törvényhatóságokhoz báró Kürthy a tejkérdésben leiratot intézett, amely szerint jogot ad nekik arra, hogy megszorítsák az uzsonnakávé kiszolgáltatásának idejét. Báró Kürthy ugyanebben a leiratban magához kérte a vidéki főispánokat, azért, hogy velük a vidék közlélményét megbeszélje, mert azt lehetőleg minél hamarabb egységesen kívánja rendezni.